

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“)	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Úrad vlády Slovenskej republiky	
Charakter predkladaného materiálu	☐ Materiál nelegislatívnej povahy
	☒ Materiál legislatívnej povahy
	☒ Transpozícia práva EÚ
V prípade transpozície uveďte zoznam transponovaných predpisov: Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, 26.11.2019) v platnom znení.	
Termín začiatku a ukončenia PPK	
Predpokladaný termín predloženia na pripomienkové konanie	august 2022
Predpokladaný termín začiatku a ukončenia ZP**	
Predpokladaný termín predloženia na rokovanie vlády SR*	november 2022

2. Definovanie problému
Uveďte základné problémy, ktoré sú dôvodom vypracovania predkladaného materiálu (dôvody majú presne poukázať na problém, ktorý existuje a je nutné ho predloženým materiálom riešiť).
Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1937 z 23. októbra 2019 o ochrane osôb, ktoré nahlasujú porušenia práva Únie (Ú. v. EÚ L 305, 26.11.2019) v platnom znení (ďalej len „smernica (EÚ) 2019/1937 v platnom znení“) do dnešného dňa nebola dostatočne, v plnej miere a správne transponovaná do slovenského vnútroštátneho právneho poriadku. Európska komisia dňa 27. januára 2022 adresovala Slovenskej republike formálne oznámenie C(2022)500/27 vydané v súlade s článkom 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorým Európska komisia začala voči Slovenskej republike konanie o porušení zmlúv vedené pod číslom 2022/0188 z dôvodu neoznámenia transpozíčných opatrení smernice (EÚ) 2019/1937 v platnom znení. Dňa 15. júla 2022 Európska komisia adresovala Slovenskej republike už odôvodnené stanovisko C(2022)4027 týkajúce sa aj konania o porušení zmlúv vedeného podľa čl. 258 Zmluvy o fungovaní Európskej únie pod číslom INFR(2022)0188, ktoré je vedené z dôvodu neoznámenia transpozíčných opatrení smernice (EÚ) 2019/1937 v platnom znení. Slovenská republika dňa 28. septembra 2022 oznámila čiastočnú transpozíciu smernice (EÚ) 2019/1937 v platnom znení do zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o ochrane oznamovateľov v platnom znení).
3. Ciele a výsledný stav
Uveďte hlavné ciele predkladaného materiálu (aký výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý, pričom dosiahnutý stav musí byť odlišný od stavu popísaného v bode 2. Definovanie problému).
Predmetom návrhu zákona je transpozícia smernice (EÚ) 2019/1937 v platnom znení. Obsahom návrhu zákona je najmä prebratie jednotlivých článkov smernice (EÚ) 2019/1937 v platnom znení do súčasného znenia zákona. Návrh zákona obsahuje i návrh na sprísnenie sankcií (pokút) a návrh na zmenu názvu Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti. Výsledným stavom po prijatí návrhu zákona je zosúladienie vnútroštátneho právneho poriadku s právom Európskej únie a odstránenie niektorých nedostatkov právnej úprav, ktoré boli predkladateľom identifikované až v aplikačnej praxi.
4. Dotknuté subjekty
Uveďte subjekty, ktorých sa zmeny predkladaného materiálu dotknú priamo aj nepriamo: Orgány verejnej správy, Úrad na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti, prokuratúra, oznamovatelia, zamestnávateľia, prípadne iné fyzické a právnické osoby.
5. Alternatívne riešenia

Aké alternatívne riešenia vedúce k stanovenému cieľu boli identifikované a posudzované pre riešenie definovaného problému?

Nulový variant - ponechanie právnej úpravy bez zmeny. Ak by Slovenská republika netransponovala smernicu (EÚ) 2019/1937 v platnom znení, Európska komisia by mohla začať konanie o porušení práva Únie a predložiť konanie proti Slovenskej republike na Súdnom dvore EÚ.

6. Vykonávanie predpisov

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov?

☐ Áno

☒ Nie

Ak áno, uveďte ktoré oblasti budú nimi upravené, resp. ktorých vykonávacích predpisov sa zmena dotkne:

7. Transpozícia práva EÚ

Uveďte, v ktorých konkrétnych ustanoveniach (paragrafy, články, body, atď.) ide národná právna úprava nad rámec minimálnych požiadaviek EÚ (tzv. goldplating) spolu s odôvodnením opodstatnenosti presahu.

Súčasný znenie zákona o ochrane oznamovateľov v platnom znení bolo prijaté pred účinnosťou smernice (EÚ) 2019/1937 v platnom znení. Predstavuje právny základ ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti. Platné znenie § 1 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane oznamovateľov v platnom znení má širšiu vecnú pôsobnosť, než vyžaduje smernica (EÚ) č. 2019/1937 v platnom znení v zmysle čl. 2 ods. 2. V § 1 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane oznamovateľov v platnom znení definuje podmienky poskytovania ochrany osobám v pracovnoprávnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním kriminality alebo inej protispoločenskej činnosti. Pojem kriminalita a iná spoločenská činnosť je definovaný v § 3 písm. b) a c) zákona č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Pod kriminalitou sa rozumie konanie, ktoré je trestným činom a pod pojmom iná protispoločenská činnosť konanie, ktoré je priestupkom alebo iným správnym deliktom; za inú protispoločenskú činnosť sa považuje aj konanie, ktoré nie je priestupkom alebo iným správnym deliktom, ale pôsobí negatívne na spoločnosť. Pojem protispoločenská činnosť zavedený v § 1 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane oznamovateľov v platnom znení sa teda vzťahuje na akúkoľvek protispoločenskú činnosť, ktorá je trestným činom, priestupkom, správnym deliktom, alebo pôsobí negatívne na spoločnosť. Cieľom predmetného návrhu zákona nie je zúžiť vecnú pôsobnosť zákona o ochrane oznamovateľov v platnom znení, a teda zúžiť už existujúcu ochranu oznamovateľov akejkoľvek protispoločenskej činnosti. Zúženie vecnej pôsobnosti by mohlo mať negatívny vplyv na ďalšie oznamovanie protispoločenskej činnosti.

V § 10 ods. 1 zákona o ochrane oznamovateľov v platnom znení je od roku 2019 zavedená povinnosť pre všetkých zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú viac ako 50 zamestnancov mať vnútorný kanál preverovania oznámení a určenú zodpovednú osobu. Všetky povinné subjekty mali stanovenú povinnosť do 30. septembra 2019 zosúladiť svoje vnútorné kanály preverovania oznámení so znením zákona o ochrane oznamovateľov v platnom znení. Uvedeným je teda nad rámec požiadavky stanovenej v čl. 26 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/1937 v platnom znení už zavedená povinnosť aj pre zamestnávateľov, ktorí zamestnávajú 50 a viac zamestnancov a menej ako 250 zamestnancov mať vnútorné kanály preverovania oznámení.

V nadväznosti na čl. 20 ods. 2 smernice (EÚ) 2019/1937 v platnom znení, predkladateľ v § 20 ods. 2 návrhu zákona rozširuje možnosť Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti uhradiť náklady na advokáta alebo iného právneho zástupcu, ak ho potreboval oznamovateľ v súvislosti s oznámením. Týmto je vyjadrená zvýšená podpora oznamovateľov zo strany Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti.

8. Preskúvanie účelnosti

Uveďte termín, kedy by malo dôjsť k preskúmaniu účinnosti a účelnosti predkladaného materiálu.

Uveďte kritériá, na základe ktorých bude preskúmanie vykonané.

Preskúvanie účelnosti návrhu zákona bude vykonávané priebežne po nadobudnutí jeho účinnosti.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** vyplniť iba v prípade, ak sa záverečné posúdenie vybraných vplyvov uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. jednotnej metodiky.

9. Vybrané vplyvy materiálu

Vplyvy na rozpočet verejnej správy

z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy,
v prípade identifikovaného negatívneho
vplyvu

**v tom vplyvy na rozpočty obcí a vyšších
územných celkov**

☐ Pozitívne ☒ Žiadne ☐ Negatívne

☐ Áno ☐ Nie ☐ Čiastočne

☐ Pozitívne ☒ Žiadne ☐ Negatívne

z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy, v prípade identifikovaného negatívneho vplyvu	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje:	☐ Pozitívne	☐ Žiadne	☒ Negatívne
	☐ Áno		☒ Nie
Sociálne vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu spoločnosti	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby verejnej správy pre občana, z toho			
vplyvy služieb verejnej správy na občana	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky

V prípade potreby uveďte doplňujúce informácie k identifikovaným vplyvom a ich analýzam.

Prípadné výdavky súvisiace s realizáciou návrhu zákona budú zabezpečené v rámci limitov rozpočtov jednotlivých subjektov verejnej správy, resp. kapitol štátneho rozpočtu na príslušný rozpočtový rok.

Ak predkladaný materiál má marginálny (zanedbateľný) vplyv na niektorú zo sledovaných oblastí v bode 9 a z tohto dôvodu je tento vplyv označený ako žiadny vplyv, uveďte skutočnosti vysvetľujúce, prečo je tento vplyv marginálny (zanedbateľný).

Informácie v tejto časti slúžia na zhrnutie vplyvov alebo aj na vyjadrenie sa k marginálnym vplyvom a nie ako náhrada za vypracovanie príslušných analýz vybraných vplyvov.

11. Kontakt na spracovateľa

Uveďte údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s posúdením vybraných vplyvov.

Mgr. Marcel Vereš, marcel.veres@vlada.gov.sk

Mgr. Mária Alena Hasáková, maria.alena.hasakova@vlada.gov.sk

12. Zdroje

Uveďte zdroje (štatistiky, prieskumy, spoluprácu s odborníkmi a iné), z ktorých ste pri príprave materiálu a vypracovávaní doložky, analýz vplyvov vychádzali. V prípade nedostupnosti potrebných dát pre spracovanie relevantných analýz vybraných vplyvov, uveďte danú skutočnosť.

13. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov z PPK č.

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 8.1 Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením:

14. Stanovisko Komisie na posudzovanie vybraných vplyvov zo záverečného posúdenia č.

(v prípade, ak sa uskutočnilo v zmysle bodu 9.1. Jednotnej metodiky)

☐ Súhlasné

☐ Súhlasné s návrhom na dopracovanie

☐ Nesúhlasné

Uveďte pripomienky zo stanoviska Komisie z časti II. spolu s Vaším vyhodnotením: